

XUJAYRADA MODDALAR VA ENERGIYA ALMASHINUVINI O'QITISHDA O'QUVCHILAR BILIMINI NOSTANDART TEST YORDAMIDA ANIQLASH

Axmadanova M. S.,

Dadaxonov M

Zikriyoev A
Qo'qonDPI.

Anotasiya:

Maqola biologiya fanidan “Xujayrada moddalar va energiya almashinuvi” mavzusini o`qitishda o`quvchlarning bilish faoliyatini mustahkamlashda, nostandart testlardan foydalanish masalalariga q`aratilgan.

Nostandart testlar o‘zining mazmuni, tuzilishi va qo‘llanish maqsadiga ko‘ra muayyan darajada farq qiladi.

Nostandart testlar mazmuni va mohiyatiga ko‘ra quyidagi guruhlarga ajratiladi:

1. Integrativ testlar, 2. Adaptiv testlar, 3. Mezonli-mo‘ljal olish testlari.

Integrativ testlar integral mazmun, shakl, qiyinchilik darajasi bo‘yicha o‘sib boruvchi, ta’lim muassasasining bitiruvchisining tayyorgarlik darajasi haqida umumlashgan yakuniy xulosa chiqarishga imkon beradigan test topshiriqlari sanaladi.

Adaptiv testlar avtomatlashtirilgan, o‘quvchilarga nisbatan individual yondoshish imkonini beradigan, topshiriq mazmuni, bajarish tartibi.

Mezonli-mo‘ljal olish testlari talabalarning umumiyligi tayyorgarlik darajasi, mazkur kursning o‘qitilish sifati, pedagogning pedagogik mahorati, ta’lim-tarbiya jarayoni samaradorligini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi.

1. Reaksiyalarning o‘ziga xos xususiyatlarini moslang.

A) Glyukozaning parchalanish anayrob sharoitda o‘tadi. Bu achish mushaklarda glikoliz deb ataladi.

B) Glyukozaning parchalanishi achitqilar ishtirokida xam o‘tadi. Bu reaksiya spirtli achish deyiladi Javob

$C_6H_{12}O_6=2CH_3CHOH COOH$	$C_6H_{12}O_6=2CH_3CHOH COOH$
1	2
1A	2B

Quyida berilagan fikrlarning qaysilari to`g`ri?

- A. Ovqat bilan qabul qilingan yog‘ moddalar xazim qilish jarayonida glitserin va yog‘ kislatalarga gidrolizlanadi
- B. Uglevodlar metabolizimi mushaklarda o‘tadi
- C. Glyukozaning parchalanishining birinchi bosqichi kislorodli-ayrob sharoitda o‘tadi.
- D . Glukozaning parchalanishi achitqilar ishtirokida xam o‘tadi.
- E. Uch karbon kislatalar siklidan xosil bo‘lgan NADN₂ molekulalari xujayraning mitoxondriyalaridagi nafas olish zanjiriga oksidlanib, NADga H₂O ga aylanadi.
- F.Kimyoviy energiya birikmalarida atomlar orasidagi bog‘lar shaklida mujasamlashgan.

A	B	C	D	E	F

Javob:

A-	B-	C	D	E	F
Xa	Ha	yo`q	Ha	Ha	Ha

3. Moddalarni jarayonlarga moslang

1	Uglevod va yog‘lar almashinushi	A	Mushaklardagi glikolizda qaysi moddalar ishtirok etadi.
2	Glyukoza	B	Glikolizning markaziy maxsuli qaysi modda
3	Pirouzum kislata	C	Spirtli achishda qaysi moddalar ishtirok etadi
4	Glyukoza	D	Xujayrada kechadigan jarayonlarga qaysi moddalar energiya etkazib beradi.

Javob:	1-	2-	3-	4-
Javob:	1-D	2-S	3-B	4-A

4. Termenlarning to‘g‘ri izoxlang.

1	Metabolizm	A	jarayonida moddalarni parchalanishivaularda to‘plangan energiyani ajralishi kuzatiladi.
2	Anabolizm yoki assimlyasiya	B	Tirik organizimlar tarkibidagi turli-tuman kimyoviy moddalar xilma xil reaksiyalar natijasida doimiy ravishda o‘zgarib turadi. Bu jarayon.....deyiladi.
3	Katabolizm yoki dissimlyasiya	C	jarayonida tirik organizmlardamoddalarni xosil bo‘lishi yoki sintezlanish jarayoni kuzatiladi. Bunda organizim tashqi muxitdan xar xil moddalarni oladiva uni o‘zlashtiradi

Javob:	1-	2-	3-
Javob:	1-B	2-S	3-A

References

1. Ахмаджонова, М. С. (2015). Состояние окружающей среды и её влияние на здоровье человека. *Инновационная экономика: перспективы развития и совершенствования*, (2 (7)), 29-31.
2. Ravshanova, I. E., Ahmadjanova, M. S., & Shermatova, Y. S. (2020). Role of physiological and psychological characteristics of a person in life safety. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol*, 8(1).
3. Abzalov, M. F., Akhmedjanova, M., Jumaev, F. K., Yunusov, B., & Khegai, E. V. (2002). Genetic Analysis of a Mutant with homozygous Lethal Effect in G. Hirsutum L. *Acta Gossypii Sinica*.
4. Sadriyevna, A. M. (2021). SOME INVENTIONS FROM HUMAN STRUCTURE. HERITAGE IN SCHOOL. European Scholar Journal (ESJ), 2(10), 116-117.
5. Sadriyevna, A. M. (2021). USE OF MENTAL MAPS IN TEACHING COMPLETE HERITAGE IN SCHOOL. European Journal of Humanities and Educational Advancements (EJHEA), 2(10), 233-236.
6. Axmadjanova, M. S. (2021). HAYVONLARNING TUZILISHDAN ANDOZA OLGAN BAZI IXTIROLAR. *Scientific progress*, 2(3), 32-36.
7. Sadriyevna, A. M. (2020). SCIENCE OF GENETICS AND A BRIEF HISTORY OF ITS CREATION. THE CREATION OF THE LAWS OF HEREDITY.
8. Sadriyevna, A. M. (2020). SCIENCE OF GENETICS AND A BRIEF HISTORY OF ITS CREATION. THE CREATION OF THE LAWS OF HEREDITY. European Scholar Journal (ESJ), 1(3), 14-15.
9. Ахмаджанова, М. С. (2020). USE OF MENTAL MAPS IN TEACHING COMPLETE HERITAGE IN SCHOOL. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (5-7), 262-265.
10. Ахмаджанова, М. С. (2020). THE USE OF MENTAL MAPS IN TEACHING THE TOPIC OF EPISTASIS. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (6-7), 9-11.
11. Ахмаджонова, М. С., Шониёзова, З., & Абдиева, О. (2015). Проблемы и перспективы развития экологического воспитания. *Инновационная экономика: перспективы развития и совершенствования*, (2 (7)), 31-33.
12. MM Isabayeva, SR Otajonova Pedagogical factors of preparation of future teachers of biology for professional-pedagogical activities ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal 11 (6), 48-51
13. S Otajonova PESTS OF FRUIT ORCHARDS IN THE TERRITORY OF KOKAND: <https://doi.org/10.47100/conferences.v1i1.1318> RESEARCH SUPPORT CENTER CONFERENCES

14. MA Асқарова, СР Отажонова, МБ Алимова, МД Ирматова READING-INTELLIGENCE AS A CAPACITY-BUILDING TOOL Scientific Bulletin of Namangan State University 2 (7), 398-402
15. I.Y Abdurakhmonov, A. Abdukarimov, A.E Pepper, AA Abdullaev, ...Genetic diversity in Gossypium genus Intech Open 338, 313
16. М.М Азимов, XН Урманов, СО Усмонов, РЁ Рўзиматов Кейслардан фойдаланиб “нуклеин кислоталар, днк ва рнк молекуласи” Модулини ўқитиш Интернаука, 54-55
17. О.М Турдиева Охрана окружающей среды как средство формирования биологической культуры будущее науки-2015, 419-422
18. Д.С Тошпулатова Развитие креативных способностей учащихся на уроках биологии Образование, наука, карьера 4 (4), 16-19